

Vel.oltar. Na menzi napis : Sv. m:r.D Antonio Fegitz Capellano locali
ta 9.dan mai 1811 so sachili goršlavit tu ie samerkov Janes Likann ie.biv.sa.
Mesnarja.

Stele, XCIV, 3.9.1913, str.44.

Na oboku ladje v štukiranih okvirih 3 freske: 1. Janez Krst pridiga v puščavi
(odpadlo nanovo naslikal Delneri)

2.Sv. Janez Krst. gre v nebesa, svetnik na oblakih, delno preslikal Cebej.

3. sv. družina s sv. Janezom, delno preslikal Cebej.

Križev pot dober Cebej.

V sev. zap.str. oltarju smrt sv. Jožefa, pl.o. signirano Ant. Cebej Haidinen-
sis 1774. Val. Goraj sv. Tarjeta, tudi nedvomno Cebej.

2 črna str. oltarja Cussova, sev. dat.1699. Značilna po kompoziciji, spominjata
po motivih na onega pri frančiškanih v Ljubljani.

Križev pot ikonografsko isti kakor Metzingerjev. Posnet po beneški
predlogi.

Stele, CXIII, 29.7.1948, str. 46.

Korresp. Drexler berichtet, dass die Kreuzwegbilder der Kirche gute Arbeiten
aus dem Anfang des 19. Jährh. jedoch durch den dunkel gewordenen Firnis kaum
mehr sichtbar sind. Die Z.K. ersucht um Vorlage eines Restaurierungsprogramm
Bei der Ausmalung der Kirche wäre auf die guten Deckengemälde der Richtung
Quaglios Rücksicht zu nehmen und dementsprechend sollte die Ausmalung in
lichten Tönen erfolgen. Ein kleiner bemalter Sakristeiscrank, ein kleiner
silberner beschädigter Kelch aus dem 17. Jährh. und ein stark gestückeltes
Messgewand aus grünem Seidenbrokat wurden von Korresp. Drexler für das
Diözesenmuseum übernommen.

MDZK: št.III.F.10,1.1911, str. 558: Ta"tigkeitsbericht

Arhiv : Listina o posvetitvi cerkve in 3 oltarjev iz l. 1699.
Krstne knjige od l. 1732.
Poročne knjige od l. 1784.
Mrliške knjige od l. 1775.

Zgodovina : Kakor poroča pergamentna listina v župnem arhivu, izdana 7. avgusta 1699 v Trstu, je tržaški škof Joannes Franciscus Miller 4. julija 1699. posvetil cerkev in 3 oltarje sv. Janeza Krstnika, sv. Roka in eps, in Matere božje evs.

Vendar je možno, da je prezbiterij s 5/8 zaključkom še srednjeveškega izvora. Verjetno je vse tri oltarje iz leta 1699 postavila delavnica Mihaela Cussa, toda velikega so nato zamenjali ali z novim, ki so ga kupili v opuščeni cerkvi sv. Antona v Gorici v času Jožefa II. Pstavili so ga l. 1811.

Freske, čeprav jih je l. 1937. preslikaval Delneri, ki je naslikal tudi novo pridigo Janeza Krstnika nad korom, vendarle xxx kažejo, da so delo Antona Cebeja. Dejstvo, da je na tretji, zdaj uničen freski bila signatura J W 1824, ne dokazuje, da je freske naslikal Janez Wolf. Morda je njegovo delo bila le freska, ki je bila signirana. Kot stavbenik cerkve se v tradiciji omenja domačin Janez Vovk. Cerkevno je bila Ajdovščina spočetka odvijsa od Vipave, imela pa je svoje pokopališče.

L. 1930 so bile nove orglje in kor. Tedaj so zazidali 4 spodnja okna v prezbiteriju in ladji, ter odprli 2 zgornji steni v N steni ladje ter 1 v N steni prezbiterija.

Kameniti otok v prezbiteriju so zaradi z razpoklin nadomestili v lesenim. L. 1936. je bil nov tlak.

Stilistična označba : Tipična podolžna stavba 17. stol. s 5/8 prezbite

rijem ter s stolpom oglejskega tipa na N strani fasade, ki pa ima baročno kapo.

Opis : Fasada je razčlenjena s 4 pilastri (2+2) s profiliranimi kapiteli. Nad vsakim parom profiliran arhitrav. V trikotnem čelu, obrobljenim s profiliranim zidcem je okrogla lina. Med vsakim parom pilastrov je po 1 polkrožno zaključena niša. V sredi kamenit portal s profiliranim segmentno razbitim čelom in stilizirano vazo v sredi.

Na W koncu S stene 2 pilastra s prof. kapiteli in gredo nad njimi. Med pilastroma niša in portal, okrašen z bisernim nizom. Baze okrašene z motivom palmete.

Na S steni 4 pravokotna okna.

N stena ima 2 pravokotni okni.

Prezbiterij je nižji od ladje, 5/8 zaključen. Pod pristreškom poteka niz konzol. V S in N steni po 1 lunetno ( ) okno.

V S steni prezbiterija je zidana rustikalna kamnita glava, ob S steni ladje pa je ekspresiven rustikalni križani novejšega datuma.

Stolp stoji ob N strani fasade ter ima pristrešen talni zidec. Horizontalno ga razčlenjujeta 2 paličasta in 1 pravokotno profiliran venčni zidec. Nad bifornimi linami nosi niz konzol pristrešek, nad katerim prehaja stolp v oktogon, ki je prekrit s pločevinasto baročno čebulo. Pravokoten portal, ogli iz obdelane rustike, v vsakem nadstropju pravokotne line.

Nadstropna zakristija je prizidana na S strani cerkve.

Notranjščina : Podolžna pravokotna ladja ima lesen zrcalni strop s sosvodnicami nad okni, s profiliranimi venčnim zidcem, ki nad sosvodnicami nekoliko iztopa.

N in S stena se vglabljata po 2 plitvi niši, flankirani s pilastri, nad katerimi se krči profiliran lok s sklepnikom, čigar zvončasta dekoracija govori za 18. stol.

Nad nišami ter pred slavolokom sta po 2 močnejša pilastra, ki sl. čno kot na fasadi nosita lastno profilirano gredo.

Slavokok je polkrožen s pilastrom in sklepnikom, vsi pilastri imajo profilirane baze in kapitole.

Vrh svoda so baročni štukirani i okvirji s freskami, ki prikazujejo v smeri WE:

- 1) Pridiga Janeza Krstnika (Delneri)
- 2) Glorija Janeza Krstnika s sv. Trojico in svetniki
- 3) Sv. Družina z mladim Janezom Krstnikom in Elizabeto.

Zadnji dve deli sta nedvomno Cebejevo delo, toda močno preslikani. Sreda 18. stol.

Vsa arhitektura je kompozicionalno *protekanis* in med najlepšimi baročnimi arhitekturami v okolici (stara župna cerkev v Lokavcu je miniatura ponovitev Ajdovške).

Prezbiterij je banjasto obokan s sosvodnicami in venčnim zidcem, ki sloni na profiliranih baročnih konzolah.

Oprema : Veliki oltar je stebriščna arhitektura beneškega tipa iz 1. pol 18. stol., ki spominja na bližino lombardske šole Lorenza Pacassija. Vendar vse kaže, da ni enotnega kova.atika je verjetno istegad ela kot atika v župni cerkvi pri sv. Križu ter kipi ter buste svetnikov *pod*

pod korom. Najkvalitetnejše so buste nad obhodnimi loki, menza , Kipi Vere, Upanja in Ljubezni na atiki ter putti.

Tabemakel kaže beneško smer 18. stol.

Oltar sv. Roka je značilno delo Cussove delavnice iz l. 1699. Sestavljen je iz 2 stebrov in razbitega segmentnega čela. Vse skupaj iz črnega marmora.

Ob straneh vitičast motiv. Slike sv. Roka , Frančiška Asiškega in Antona Padovanskega so beneške, smer poznega 17. stol.

V medaljonu atike slika sv. Boštjana. Beneška smer 17. stol.

Na menzi vel. oltarja je napis: SUB M. : RD: ANTONO FEGITZ CAPELAN

LOCALE TA 9. dan mai 1811 *so razdeli gor stanti. To je samosvoj javni*

Likani je bil sa meznaria.

Evang. stranski oltar Srca Jezusovega je pendant k oltarju sv. Roka - delo Cussove delavnice ter je bil nekoč posvečen sv. Barbari. Na gredi napis:

16 P. NICOLAUS RECESCO CURAVIT FIERI 99.

Oltar smrti sv. Jožefa : Menza je trebušasta iz rmenega intarziranega marmorja. Nastavek pa arhitektura 2 stebrov in 2 pilastrov iz raznobarnega marmorja. Volutna atika v segmentnem razbitem delu. Oltarna slika smrti sv. Jožefa desno spodaj signirana:

Ant. Zebej Haydoviae pinx 1774.

V atiki ovalna slika sv. Marjete - Cebej.

S stranski oltar Matere božje , kupljen iz cerkve sv. Antona v Grici - beneški tip 18. stol. Po kompoziciji soroden oltarju sv. Jožega. V

sredi lurška Marija. Ob straneh kipa sv. - - - - -

Pred obeh oltarjema baročno razkibane stopnice.

Križev pot verjetno mladostno Cebejevo delo *z naslovom na Trepola.*

Kopija sv. Barbare po Palmu-Vecchiu.

Assunta - kopija po Tizianu.

Kor na 2 stebrih.

Spovednica konec 18. stol.

Pod korom 2 stenski omari z okvirjem iz rdečega marmorja in volutnim dostavkom. Lesena vrata na baročnih tečajih poslikana z baročnimi šopki cvetlic. 2. pol. 18. stol.

V nišah nad omarama po 1 svetniška busta iz srede 2. pol. 18. stol.

Klopi 1. pol. 19. stol.

2 baročna intarzirana marmornata kropilnika.

2 klasicistični ampuli.

Nad stebroma nad loki kora vzdana na eni strani grb z motivom palme, 2 prekrizanih - prevezanih okleščenih dreves ter napisom:

Marthin Sherer 1559.

Na plošči pa je letnica 1769.

Pod cerkvenim tlakom sta 2 grobnici. Sredi cerkve na plošči vrh grobnice napis: $\bar{X}$ COMMUNITAS

V zakristiji intarzirana omara 1737 in NR VP

Kelih iz 1. pol. 18. stol.

Klasicistični kelih ca 1800

Kelih s putti in baročno trto. Spodaj na nogi napis

SCVOLA DI S. ROCCO **XXII** GENNAIO MDCCV.

Monstranca na nogi ima napis:

Gemeinde Heidenschaft gekauft 1839.

V župnišču slika Srca Jezusovega iz konca 18. stol.

Tlak v cerkvi šamoten.

Zapiski topografske komisije, rkp. 1948.